

PRITARTA JUBLIKOS
 VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
 2014 m. *pruodžio* mėn. *5* d.
 Sprendimu Nr. 1- *1-2193*

PROJEKTO NR.	STADIJA	TOMAS	METAI
VP-13-158	B.P.	II	2014
PAVADINIMAS:	VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO IKI 2015 METŲ SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS (MONITORINGO) ATASKAITA UŽ 2007 – 2013 METUS SANTRAUKA		
			
ORGANIZATORIUS:	VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS MIESTO PLĖTROS DEPARTAMENTAS		
RENGĖJAS:	SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ „VILNIAUS PLANAS“		
PAREIGOS	PAVARDĖS	PARAŠAI	
Direktorius	Marius Vaivada		
Vyriausias architektas	Linas Sinkevičius		
Skyriaus vadovas	Jonas Treinys		
Projekto vadovas	Linas Sinkevičius		

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL PRITARIMO VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO IKI 2015 METŲ SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS (MONITORINGO) 2007-2013 METŲ ATASKAITAI

2014 m. gruodžio 3 d. Nr. 1-2143
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendroju planu iki 2015 metų, patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų ir jo sprendinių tvirtinimo“ ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 30-2215 „Dėl pavedimo organizuoti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) ir ataskaitų rengimo procesą“, Vilniaus miesto savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Pritarti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) 2007–2013 metų ataskaitai (pridedama).
2. Informuoti visuomenę apie Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) 2007–2013 metų ataskaitą Lietuvos Respublikos teisėkūros įstatymo nustatyta tvarka ir paskelbti ją Savivaldybės interneto svetainėje.
3. Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių, vadovaujantis 1 punkte nurodytos ataskaitos išvadomis, organizuoti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano koregavimo procedūras.

Artūras Zuokas

1. ĮVADAS

„Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai iki 2015 metų“ patvirtinti 2007 m. vasario 14 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr.1–1519.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (toliau – BP) apibrėžė miesto teritorinės plėtros gaires iki 2015 metų. Jame nurodytos Vilniaus miesto vystymosi kryptys, plėtros prioritetai.

Pagal Teritorijų planavimo įstatymą, patvirtinus BP, vykdoma šių teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą), priežiūrą ir kontrolę.

BP monitoringas pradėtas vykdyti 2009 metais. Nuo to laikotarpio parengtos ir Vilniaus miesto savivaldybės taryboje patvirtintos keturios BP monitoringo ataskaitos:

1. už 2007-2009 metus – pritarta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2010 m. liepos 14 d. sprendimu Nr. 1-1671;

2. už 2007-2010 metus – pritarta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 12 d. sprendimu Nr. 1-258;

3. už 2007-2011 metus – pritarta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 7 d. sprendimu Nr. 1-873;

4. už 2007-2012 metus – pritarta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. kovo 5 d. sprendimu Nr. 1-1706.

Kiekviena parengta ataskaita apima visą laikotarpį po BP patvirtinimo tam, kad joje būtų galima matyti visus BP realizacijos pokyčius, įvykusius ne tik per vienerius metus, bet ir per visą laikotarpį po BP patvirtinimo.

Ši BP monitoringo ataskaita (toliau – ataskaita) už 2007-2013 metus – penktoji. Joje, kaip ir ankstesnėse, išlaikyta patvirtinto BP aiškinamojo rašto struktūra ir formuluotės.

2. MIESTO IŠORĖS STRUKTŪRA

Teigiamos tendencijos:

1. Auga integracija į europinių ir šalies transporto koridorių sistemą – laipsniškai realizuojamas tarptautinis IX b transporto koridorius;

2. Palapsniui realizuojamas miesto apvažiavimų tinklas.

Neigiamos tendencijos:

1. Už miesto ribų nerealizuojamas ir net neplanuojamas naujas įvažiavimas į miestą iš vakarų krypties, per Pilaitės gyvenamąjį rajoną;

2. Vilniaus rajono savivaldybės planavimas neatitinka BP sprendinių vakarinėje Vilniaus miesto dalyje;

3. Nevyksta Vilniaus oro uosto plėtra, valstybinės institucijos neapsisprendžia dėl Lietuvos oro uostų strategijos ir naujo Vilniaus oro uosto tako statybos.

Įgyvendinta apie 15 proc. šios BP temos sprendinių.

3. MIESTO VIDINĖ STRUKTŪRA

Teigiamos tendencijos:

1. Sėkmingai plėtojami atskiri miesto centrų sistemos elementai – lokalūs daugiafunkciniai ir specializuoti centrai Dešiniajame Neries krante, Žvėryne, Ozo g., Saulėtekio al. aplinkoje, Visoriuose – Santariškėse, IKEA prekybos centras Žirnių g.;

2. Išlaikytos galimybės ir toliau vystyti miestą kaip policentrinę urbanistinę struktūrą pagal decentralizuotos koncentracijos principą;

3. Išlaikytas ir praturtintas miesto savitumas;

4. Vykdomi neefektyviai naudojamų teritorijų konversijos ir renovacijos procesai (Žirmūnai ReBlok, Naujamiestis, Architektūros parkas, dešinysis Neries krantas, Kuro aparatūros buv. gamyklos teritorija, Penkiukių buv. gamyklos teritorija T. Ševčenkos g., metalinių garažų teritorijos Žirnių g. ir kitur).

Neigiamos tendencijos:

1. Didėja chaotiška dispersinė gyventojų sklaida ir dėl to auga mobilumas, didėja visų rūšių infrastruktūros kaštai;

2. Stokojama ekonominių galimybių spręsti aktualiausias miesto vystymo problemas (viešosios infrastruktūros plėtra prioritėtinėse miesto plėtros teritorijose);

3. Išlieka pernelyg lėti konversijos, atnaujinimo ir modernizavimo tempai (Ukmergės g., Savanorių pr., Dariaus ir Girėno g., Naujoji Vilnia), privatūs vystytojai dažnai orientuojasi į lengviau realizuojamus išorinės plėtros nei į konversinius projektus.

3.1. Miesto struktūros modelis

Miesto struktūros modelis išlieka nepakitęs, nes neįvyko esminių transformacijų, sudarančių prielaidas jo revizijai ir restruktūrizacijai, tačiau iki šiol per lėtai vykdoma kompleksinė gyvenamųjų rajonų renovacija, didelės senos statybos būsto eksploatacinės išlaidos ir nepatrauklus vidinių patalpų planavimas, o taip pat neišspręstos viešųjų erdvių bei automobilių stovėjimo vietų problemos daro gyvenamosios statybos rajonus nepatraukliais, verčia jaunesnio amžiaus žmones ieškoti būsto periferijoje, kur neišvystyta socialinė ir inžinerinė infrastruktūra.

3.2. Miesto teritorijos funkcinis zonavimas

Vilniaus miesto savivaldybės tvirtinamuose detaliuosiuose planuose, koncepcijose, schemose, projektiniuose pasiūlymuose miesto teritorijos funkcinis zonavimas detalizuojamas iš esmės prisilaikant BP sprendinių ir esminių pokyčių neįvyko. Fizinių ir juridinių asmenų pateikti pageidavimai vykdyti norimą veiklą sklypuose ne visada susiję su poreikiu keisti BP sprendinius, o tie, kuriems patenkinti būtų reikalingas BP sprendinių keitimas netikslingas, kadangi deformuotų miesto ar rajonų urbanistinę struktūrą, užkirstų galimybę išsaugoti plėtros rezervus ateičiai bei išskaidytų ir taip ribotus išteklius būtinos infrastruktūros plėtrai, o BP sprendiniai yra įgyvendinti tik apie 46 proc.

3.3. Miesto savitumas

Prisilaikant BP sprendinių vykdomos miesto savitumą išsaugančios ir paryškinančios priemonės. Reikalinga tęsti miesto ir jo atskirų rajonų identiteto tyrimus ir rengti teritorijų planavimo dokumentus bei urbanistines studijas, kurios nustatytų aiškesnius naujos plėtros kriterijus atskiriems rajonams savitos miesto struktūros kontekste.

3.4. Sostinės įvaizdis ir jos funkcijų užtikrinimo principai

Kol kas nepavyksta įgyvendinti visų stambių visuomeninių objektų (kultūrinių, sporto, rekreacinių, konferencijų) svarbiausiose funkcinė bei kompozicinė prasme miesto vietose, taip siekiant skatinti naujas kultūrinės iniciatyvas, didinti viešųjų erdvių patrauklumą, miesto žinomumą bei pagerinti Vilniaus tarptautinį įvaizdį.

Įgyvendinta apie 20 proc. šios BP temos dalies sprendinių.

3.5. Miesto centrų sistema

1. Miesto centrų sistemoje kokybiniai pokyčiai vyksta pagrindinio miesto centro ir Ozo gatvės aplinkoje.

2. Įvyko teigiami pokyčiai, vystant integruotus mokslo, studijų ir verslo centrus (slėnius) – Vilniaus Santaros slėnį ir Vilniaus Saulėtekio slėnį, taip pat ruošiantis sukurti aukštas technologijas vystančioms įmonėms patrauklią verslo, inovacijų ir investicijų aplinką Vismaliukuose.

Įgyvendinta apie 27 proc. šios BP temos dalies sprendinių.

Įgyvendinta apie 24 proc. BP temos „Miesto vidinė struktūra“ sprendinių.

4. SPECIALIOSIOS BENDROJO PLANO TEMOS

4.1. Gyvenamosios teritorijos

Teigiamos tendencijos:

1. Būsto rinka krizės sąlygomis išliko gyvybinga;
2. Daugiabutė statyba koncentravosi užstatytose ir prioritetinėse naujos plėtros teritorijose;
3. Tesėsi konversijos procesai Naujamiestyje, Senamiestyje, Žirmūnuose, Žvėryne, Naujininkuose ir kt.;
4. Vyko Pilaitės šiaurinės dalies plėtra;
5. Savivaldybė iniciavo kompleksinį daugiabučių gyvenamųjų namų renovaciją Žirmūnų g. 3, ir kompleksinį daugiabučių gyvenamųjų namų renovacijos pilotinį projektą Žirmūnuose; rengiamas kompleksinės rajono renovacijos veiksmų planas;
6. Parengti tipiniai gyvenamųjų namų renovacijos projektai, pasiūlymai dėl spalvinių sprendimų;
7. Parengtos gyvenamųjų rajonų žemės sklypų formavimo ir automobilių stovėjimo vietų schemas;
8. 2013 m. parengtas interaktyvus žemėlapis apie daugiabučių gyvenamųjų namų faktinį šilumos suvartojimą.

Neigiamos tendencijos:

1. Kartais konversija vyksta nekompleksiškai;
2. Individualių gyvenamųjų namų statyba koncentruojasi priemiestinėje zonoje – ypač buvusių kolektyvinių sodų teritorijose;
3. Nesant valstybės institucijų apsisprendimo dėl šalies oro uostų plėtros strategijos, toliau vyksta sodo namų rekonstrukcija į gyvenamuosius oro uosto triukšmo zonose (esamoje ir perspektyvinėje);
4. Išlieka lėti renovacijos tempai, nevyksta kompleksinė rajonų renovacija, renovuota tik 2,8 proc. daugiabučių gyvenamųjų namų (101 iš 3600).

Įgyvendinta apie 65 proc. šios BP temos sprendinių.

4.2. Darbo vietos

Teigiamos tendencijos:

1. Paslaugų ir prekybos objektų plėtra koncentruojasi užstatytose miesto teritorijose;
2. Vykdoma dalinė pramoninių teritorijų konversija (t.y. fizinės ir/ar funkcinės struktūros atnaujinimas), paslaugų objektų įgyvendinimas konversinėse zonose (tarp Kalvarijų ir Verkių g.; Savanorių pr., Užupyje, Markučiuose, Naujamiestyje, Naujininkuose);
3. Vakarinės miesto greito eismo gatvės prieigose plėtojami komercinės paskirties objektai;
4. Pagrindinė pramonės ir sandėliavimo objektų plėtra vyksta BP suplanuotose teritorijose (Aukštieji Paneriai, Kuprijoniškės, Vaidotai);
5. Sėkmingai plėtojami integruoti mokslo, studijų ir verslo centrai Vilniaus Santaros slėnis ir Vilniaus Saulėtekio slėnis;
6. Aktyviai vykdomos programos ir projektai, skatinantys pramonės įmonių konversiją, naujų technologijų atsiradimą, smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą (2012-2013 metų projektas B-TEAM).

Neigiamos tendencijos:

1. Per lėtai įsisavinamos BP numatytos plyno lauko investicijoms skirtos teritorijos verslo ir gamybos zonų plėtrai (Lentvario zona, Kuprijoniškės, Pupinė), neplėtojama jų inžinerinė ir susisiekimo infrastruktūra;
2. Nepakankami konversijos tempai ir apimtys: neefektyviai vykdomas užstatytų teritorijų panaudojimas plėtrai, neišnaudojami vidiniai teritorijų resursai. Pramoninės zonos Naujojoje Vilnioje potencialas nepanaudojamas rekonstrukcijai ar konversijai;
3. Nevyksta pramonės restruktūrizacija, reikalaujanti aukštos personalo kvalifikacijos. Nevyksta įmonių pertvarkymas gamtinei aplinkai jautriose vietose – Vilniaus 2-oji elektrinė šalia Neries upės, chemijos bazė Gureliuose netoli Vokės upelio.

Įgyvendinta apie 45 proc. šios BP temos sprendinių.

Būtina skatinti esamų pramoninių zonų efektyvų panaudojimą ar konversiją atsižvelgiant į BP numatytus prioritetus.

Būtinoms priemonėms, skatinančioms darbo vietų ir paslaugų kūrimąsi monofunkciniuose gyvenamuosiuose rajonuose bei sudarančioms sąlygas neefektyviai naudojamų teritorijų konversijai į daigiafunkcinės paskirties teritorijas kompleksiskai skatinant jose darbo vietų kūrimąsi.

Būtinam verslumo ir naujų įmonių kūrimosi stimuliuojančių iniciatyvų skatinimas (įskaitant pozityvios viešosios nuomonės apie verslą formavimas), infrastruktūros plėtra, darnių vystymosi principų versle diegimas.

4.3. Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema

Teigiamos tendencijos:

1. Sustiprėjo teisinė želdynų teritorijų apsauga – nuo 2008 m. nuosekliai formuojami atskirųjų želdynų sklypai urbanizuotose miesto dalyse;
2. Rengiami gamtinio karkaso teritorijų specialieji planai;
3. Rengiami želdynų projektiniai pasiūlymai ir techniniai projektai (Pučkorių atodanga, Bernardinų sodas, Neries krantinės, Šnipiškės, Vilniaus japoniškas sodas, Jono Pauliaus II aikštė, Neries pakrantės parkas Antakalnyje, Teisuolių parkas, Misionierių sodai, Reformatų sodas, Aušros vartų skveras, Rasų kapinės ir kt);
4. Įrengiami želdynai, atnaujinami želdiniai centrinėje miesto dalyje;
5. Regioniniuose parkuose pavyzdinčiai vykdoma gamtinių vertybių apsauga, tvarkymas ir populiarinimas;
6. 2011 m. įsteigta VšĮ „Vilniaus miesto parkai“, kuri administruoja šiuos miesto parkus: Vingio parką, Bernardinų sodų parką, Trakų Vokės dvaro sodybos parką, Misionierių sodų parką, Reformatų parką, Santuokų rūmų parką, P. Cvirkos skverą, Ozo parką, Jamonto parką ir Vokiečių gatvės skverą;
7. Patikslintos savivaldybės saugomų teritorijų ribos.

Neigiamos tendencijos:

1. Nemažėja BP keitimų pasiūlymų dėl statybų neužstatomose (tarp jų ir želdynų) teritorijose;
2. Gamtinio karkaso nuostatų (LR Aplinkos ministro 2014-01-07 įsak. Nr. D1-22, nuo 2007-02-15) apribojimus pradėjus taikyti pagrindinei urbanizuotai miesto daliai (urbanizuotoms gamtinio karkaso teritorijoms), stabdomas kompleksinių sprendinių įgyvendinimas BP centru funkcinėse zonose;
3. Nėra teisinio mechanizmo suformuoti ir įrengti vietinius želdynus naujos plėtros teritorijose privačioje žemėje;
4. Didžiojoje miesto saugomų teritorijų dalyje (daugelyje draustinių, ~50 kv. km) gamtosauginės programos nefinansuojamos ir nevykdomos. Neatnaujinti saugomų teritorijų ir gamtos objektų sąrašas, jų vertingosios savybės ir reglamentai.

Įgyvendinta apie 33 proc. šios BP temos sprendinių.

4.4. Kultūros vertybės

Teigiamos tendencijos:

1. Nustatytos arba patikslintos daugelio Vilniaus miesto kultūros paveldo vietovių ir statinių kompleksų vertingosios savybės, atlikti jų paveldosauginiai tyrimai ir parengti projektiniai dokumentai;

2. Įgyvendinama BP kultūros paveldo apsaugos sprendiniuose nustatyta kryptis tvarkyti ir pritaikyti viešajai paskirčiai vertingiausius Vilniaus senamiesčio kultūros paveldo objektus, sudaryti sąlygas kultūriniam turizmui;

3. Tvarkybos darbai atlikti daugelyje svarbių Senamiesčio kultūros paveldo statinių ir jų kompleksų, kurių tarpe darbų kokybe ir apimtimi išsiskiria Aukštutinė pilis, Katedros varpinė, Vilniaus bastėja, Bernardinų bažnyčios ir vienuolyno ansamblis, Pranciškonų bažnyčia. Pradėtas Sapiegų rūmų restauravimas, baigta restauruoti Tuskulėnų dvaro sodyba. Baigta statyti Valdovų rūmų A dalis;

4. Senamiestyje įrengti nauji skverai: Tibeto (Užupyje), Bazilijonų ir Arklių g. sankirtoje, Jurgos (Aguonų g.), atidarytas rekonstruotas Bernardinų sodas, tvarkyti Vilniaus Pilių rezervato ir Vingio parko želdynai;

5. 2012 m. parengtos Palėpių ir stoglangių įrengimo Vilniaus senamiesčio pastatuose rekomendacijos;

6. 2013 m. sutvarkyti Gedimino kalno šlaitai juos apsaugant nuo erozijos;

7. Miesto istorinės dalies siluetai ir panoraminiai vaizdai žymių pokyčių nepatyrė.

Neigiamos tendencijos:

1. Nepradėtas Radvilų rūmų Vilniaus g. atkūrimas; apleisti išliko Misionierių, Vizitiečių bei Augustinų bažnyčių ir vienuolynų ansambliai;

2. Dėl lėšų stokos nepakankamai tvarkyti Vilniaus istorinių priemiesčių (Žvėryno, Užupio, Rasų) medinio architektūros paveldo objektai bei statinių kompleksai ir vietovės (įtrauktos į Kultūros vertybių registrą ir siūlytos įtraukti), esančios Vilniaus m. teritorijos pakraščiuose. Didžiausios apimties tvarkybos darbai vykdyti reprezentacinėse Senamiesčio erdvėse;

3. Svarbiose Senamiesčio ir jo prieigų vietose išliko viešosios erdvės, savo architektūra ir naudojimu neatitinkančios istorinio kultūrinio konteksto: Evangelikų reformatų, Aušros Vartų, Malkų turgaus, prie Sluškų ir T. Kosciuškos g. sankirtos, Jono Pauliaus II (priešais Šv. ap. Petro ir Pauliaus bažnyčią) ir kt.;

4. Vilniaus m. bendrajame plane iki 2015 m. nustatytos Vilniaus senamiesčio apžvalgos vietos nebuvo tinkamai tvarkomos, išskyrus Gedimino kalną;

5. Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato teritorija tvarkoma nepakankamai.

Įgyvendinta apie 47 proc. šios BP temos sprendinių.

Svarbiausieji kultūros paveldo apsaugos teritorinio planavimo dokumentai, kurių rengimą būtina užbaigti ir patvirtinti pagal BP kultūros paveldo apsaugos sprendinius:

1. Vilniaus senamiesčio nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas – paveldotvarkos projektas ir kultūros paveldo apsaugos specialusis planas;

2. Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato tvarkymo planas (planavimo schema).

4.5. Socialinė aplinka ir kultūra

Teigiamos tendencijos:

1. Visuomeninių ir socialinių objektų plėtra koncentruojasi į užstatytą miesto teritoriją;

2. Pradėtas į socialiai silpnesnius visuomenės sluoksnius orientuotų objektų įgyvendinimas;

3. Aktyviau vystoma socialinė infrastruktūra (ypač ikimokyklinio ugdymo įstaigos) periferinėse teritorijose;

4. LR Vyriausybė 2013 m. priėmė sprendimą atnaujinti Nacionalinio stadiono Vilniuje statybas ir iki 2016 metų jį užbaigti. Projektui finansuoti Vyriausybė ketina panaudoti 2014-2020 metų Europos Sąjungos finansinės perspektyvos lėšas.

Neigiamos tendencijos:

1. Visuomeninių objektų plėtros apimtys ženkliai atsilieka nuo privačių – gyvenamųjų ir komercinių objektų plėtros.

2. Pagal teritorijų gyvenamųjų rajonų planavimo dokumentus suplanuotos teritorijos skirtos socialinei ir visuomenei infrastruktūrai pagal restitucijos procesą perduodamos į privačias rankas;

3. Socialinis ir kultūrinis potencialas nepakankamai išnaudojamas konversijos proceso skatinimui.

Įgyvendinta apie 61 proc. šios BP temos sprendinių.

4.6. Aukštybinių pastatų statyba

Teigiamos tendencijos:

1. Toliau tikslinamas ir tobulinamas aukštybinių pastatų statybos reglamentavimas (ypač zonoje prie Konstitucijos pr.).

Neigiamos tendencijos:

1. Dėl nekilnojamojo turto krizės pasekmių sustabdytas daugelio projektų įgyvendinimas;
2. Vakarų centre (prie Spaudos rūmų) per lėtai plėtojamas aukštybinis komercinis užstatymas.

Įgyvendinta apie 50 proc. šios BP temos sprendinių.

4.7. Didžiųjų prekybos centrų statyba

Teigiamos tendencijos:

1. Didžiųjų prekybos centrų realizacija vyksta įvertinant į BP sprendinius integruotos didžiųjų prekybos centrų išdėstymo schemos sprendinius.

Neigiamos tendencijos:

1. Nesant paramos smulkesniam verslui ir aukštoms patalpų nuomos kainoms miesto centrinėje dalyje, didieji prekybos centrai, išsidėstę artimoje miesto centrui aplinkoje, žlugdo pagrindinio centro gyvybingumą;

2. Padidėjus didžiųjų prekybos centrų skaičiui, didėja jų keliamos problemos susisiekimo infrastruktūrai;

3. Prekybos centrų plėtra 2004-2013 metais, įvertinant naujus miesto poreikius, atskirose vietose neatitinka Vilniaus miesto prekybos centrų plėtros schemos.

Įgyvendinta apie 76 proc. šios BP temos sprendinių.

4.8. Susisiekimo sistema

Teigiamos tendencijos:

1. Sėkmingai ir nustatyta prioritetine tvarka vystomi BP sprendiniuose numatyti susisiekimo sistemos infrastruktūros plėtros darbai, kas yra būtina formuojant greito susisiekimo gatvių tinklą, tuo didinant bendrą tinklo tankį ir rišlumą. Iš numatytų įvykdyti darbų realizuota ar yra realizuojama apie 40 proc;

2. Diegiamos eismo saugumą gerinančios techninės ir organizacinės priemonės sumažino miesto avaringumo lygį, tačiau padėtis vis dar išlieka pakankamai sudėtinga, nes paskutiniiais metais situacija ėmė vėl blogėti;

3. Viešojo transporto reorganizacija leido ženkliai padidinti keleivių skaičių, pagerėjo parko ekonominiai rodikliai – išlaidos tik nežymiai atsiliko nuo gautų pajamų už bilietus;

4. Išaugo dviračiais besinaudojančių keleivių skaičius, realizuota ir sėkmingai veikia automatizuotos dviračių nuomos sistema;

5. Pradėjo augti ir teigiamas tendencijas įgijo tarptautinio Vilniaus oro uosto keleivių pervežimai.

Neigiamos tendencijos:

1. Išlieka sudėtingos eismo sąlygos piko valandomis pagrindinėse gatvėse ir sankryžose dėl nepakankamo tinklo laidumo, nors įvedus koordinuotą eismo reguliavimą, vidutinis srauto greitis šiuose koridoriuose ir padidėjo. Neatlikta Pilaitės-A1 kelio jungties galimybių studija;

2. Nepakankamas automobilių stovėjimo vietų skaičius miesto gyvenamuosiuose rajonuose ir centrinėje dalyje. Net naujuose gyvenamuosiuose rajonuose situacija išlieka sudėtinga, daugelis mokamų parkavimo vietų stovi tuščios, nes nėra išspręstas visuotinas privalomas parkavimo mokestis;

3. BP suplanuotų gatvių kategorijos atskirose vietose (Šeimyniškių g., Sukilėlių g., Kernavės g.) yra neįgyvendinamos dėl techninių reikalavimų;

4. Vilniaus rajono savivaldybės planavimas ir plėtra neatitinka BP sprendinių miesto vakarinėje dalyje.

Įgyvendinta apie 40 proc. šios BP temos sprendinių.

4.9. Inžinerinė infrastruktūra

4.9.1. Geriamojo vandens gavyba, vandentiekio ir nuotekų tinklai

1. BP sprendiniuose numatyti vandentiekio ir ūkinių nuotekų tinklų realizacijos darbai yra vykdomi planingai;

2. Didžiausi infrastruktūros plėtros darbai vyko periferinėje zonoje šiaurinėje miesto dalyje, naudojant ES lėšas. Mažiausiai buvo vystoma infrastruktūra centre, Naujamiestyje, Naujininkuose, Rasose, Markučiuose;

3. Laukia eilės Vilniaus m. nuotekų valyklos rekonstravimas, įdiegiant naujausias technologijas ir paverčiant šiuolaikiška įmone.

Įgyvendinta apie 75 proc. šios BP temos sprendinių.

4.9.2. Lietaus nuotekų tinklai

1. BP sprendiniuose numatyti lietaus surinkimo tinklų realizacijos darbai yra vykdomi nepakankamai dėl statybos lėšų stygiaus;

2. Lietaus nuotekų tinklai dalinai vystomi įgyvendinant susisiekimo infrastruktūros projektus;

3. Nepradėtas lietaus vandens valyklų statybos ir rekonstravimo įgyvendinimas;

4. Nepradėtas perkrautų (hidrauliškai nepralaidžių) kolektorių pertvarkymas ir kaupyklų įrengimas;

5. BP sprendiniuose numatyti lietaus surinkimo tinklų realizacijos darbai turi būti paspartinti.

Įgyvendinta apie 15 proc. šios BP temos sprendinių.

4.9.3. Elektros energijos tiekimas

Realizacija vykdoma pagal poreikį, tačiau reikėtų paspartinti 110 kV orinių linijų keitimą į kabelines.

Įgyvendinta apie 50 proc. šios BP temos sprendinių.

4.9.4. Šilumos tiekimas

1. Naujų šilumos tinklų statybos darbai 2007-2013 m. buvo vykdomi planingai;

2. Bendrajame plane suplanuota naujų centralizuoto šilumos tiekimo tinklų statyba vykdoma tik kartu su naujų objektų (šilumos vartotojų) projektavimu ir statyba. Avansu, vystytinoms teritorijoms tinklai neprojektuojami ir neklojami;

3. Didelis dėmesys skiriamas susidėvėjusių šilumos trasų rekonstrukcijai. 2013 m. šilumos trasų rekonstravimui buvo skirta 9,295 mln. Lt. 2013 m. atnaujinta 1,6 km šilumos tiekimo tinklų;

4. Centralizuotos šilumos gamybos įrenginiuose iškastinis kuras palaipsniui keičiamas/planuojamas keisti atsinaujinančiu kuru. 2013 metų pabaigoje bendrovės „Vilniaus energija“ šilumos gamybos įrenginiuose naudojamo kuro balanse biokuras sudarė 13 proc. Biokuro naudojimas sudaro galimybes mažinti centralizuotai tiekiamos šilumos kainą. Per 2013 m. Vilniaus mieste centralizuotai tiekiamos šilumos kaina sumažėjo nuo 27,20 ct/kWh be PVM iki 26,44 ct/kWh be PVM;

5. Atnaujintame Energijos rūšies (centrinio šildymo, dujų, elektros) naudojimo šildymui specialiajame plane, įvertinus inžinerinės infrastruktūros išvystymo lygį, esamą aplinkos oro kokybės būklę numatyti skirtingi aprūpinimo šiluma būdai: centralizuotas, necentralizuotas, deginant gamtines dujas. Taip pat išskirtos konkurencinė zona, kurioje galimas abiejų centralizuoto ir necentralizuoto aprūpinimo šiluma būdų pasirinkimas bei teritorijos, kuriose aprūpinimo šiluma būdas nereglamentuojamas.

Įgyvendinta apie 45 proc. šios BP temos sprendinių.

4.9.5. Gamtinių dujų tiekimas

1. Dujotiekio tinklai vystomi daugiausia periferijoje esančių kvartalų aprūpinimui (tinklai tiesiami ir DRP statomos atsiradus poreikiui);

2. Sodų bendrijose dujotiekio tinklų tiesimas yra komplikuoatas, nors poreikių būtų.

Įgyvendinta apie 80 proc. šios BP temos sprendinių.

4.9.6. Buitinės atliekos

Parengta nauja atliekų tvarkymo Vilniaus mieste studija, kuri apima visų rūšių atliekų rūšiavimo, sutavarkymo klausimus. Pagrindiniai tikslai yra įgyvendinami etapais parengiant poveikio aplinkai vertinimus ir projektus bei įgyvendinant iki 2016 m. atliekų rūšiavimo ir deginimo įrenginių statybos darbus. Tai leistų pagaminti 600÷800 GWh šiluminės energijos ir 150÷300 GWh elektros energijos.

Įgyvendinta apie 30 proc. šios BP temos sprendinių.

4.9.7. Bendros inžinerinės infrastruktūros išvados

Teigiamos tendencijos:

1. Krizės sąlygomis inžinerinius tinklus plėtojo savivaldybės kontroliuojamos įmonės, naudojamos ES lėšas;

2. Inžineriniai tinklai buvo vystomi ir plėtojami mažaaukštės statybos ir naujos daugiaaukštės statybos rajonuose, atsižvelgiant į BP sprendiniuose numatytus prioritetus.

3. Vandentiekio ir nuotekų tinklų įvykdyta statyba Tarandės, Bajorų, Riešės, Gineitiškių, Grigiškių, Balsių, Kairėnų, Galgių, Pavilnio gyvenvietės, Džiaugsmo g. kvartalo, Santariškių ir Visorių zonose. 2013 m. intensyviai buvo vykdoma vandentiekio ir nuotekų tinklų statyba Avižienių (Užubaliai, Klevinė, Raisteniškiai, Bendoriai), Salininkų, Daniliškių, Zujūnų ir Buivydiškių kryptyse. Taip pat vykdomi darbai Trakų Vokės, N. Vilnios, Lentvario ir Pupojų kvartaluose. Kitur tinklai lokaliai realizavosi su smulkesnių objektų plėtra. Naujoji daugiaaukštė statyba ir tinklai buvo statomi Pilaitės rajone;

4. Lietaus nuotekų tinklai dalinai vystomi įgyvendinant susisiekimo infrastruktūros projektus;

5. Elektros tinklų realizacija vykdoma pagal poreikį, tačiau reikėtų paspartinti 110 kV orinių linijų keitimą į kabelines;

6. Naujų šilumos tinklų statybos darbai 2007-2013 m. buvo vykdomi planingai. Bendrajame plane suplanuota naujų centralizuoto šilumos tiekimo tinklų statyba vykdoma tik kartu su naujų objektų (šilumos vartotojų) projektavimu ir statyba. Didelis dėmesys skiriamas susidėvėjusių šilumos trasų rekonstrukcijai;

7. Dujotiekio tinklai vystomi daugiausia periferijoje esančių kvartalų aprūpinimui (tinklai tiesiami ir DRP statomos atsiradus poreikiui);

8. Mažinamas šalinamų į Kazokiškių sąvartyną atliekų kiekis. Didėja išrūšiuotų ir perdirbamų atliekų kiekiai.

Neigiamos tendencijos:

1. Kaip ir anksčiau, inžinerinių tinklų statyba nevykdoma iš anksto, prioritetingose vystytinose teritorijose, inžineriškai jas paruošiant ir padidinant investicinį patrauklumą;

2. Didžiausi infrastruktūros plėtros darbai vyko periferinėje zonoje šiaurinėje miesto dalyje, naudojant ES lėšas. Mažiausiai buvo vystoma infrastruktūra centre, Naujamiestyje ir Naujojoje Vilnioje. Nepakankamai buvo vystoma Šnipiškėse;

3. Laukia eilės Vilniaus m. nuotekų valyklos rekonstravimas, įdiegiant naujausias technologijas ir paverčiant šiuolaikiška įmone;

4. BP sprendiniuose numatyti lietaus surinkimo tinklų realizacijos darbai yra vykdomi nepakankamai dėl statybos lėšų stygiaus, tačiau lietaus surinkimo tinklų realizacijos darbai turi būti paspartinti. Nepradėtas lietaus vandens valyklų statybos ir rekonstravimo įgyvendinimas. Nepradėtas perkrautų (hidrauliškai nepralaidžių) kolektorių pertvarkymas ir kaupyklų įrengimas;

5. Vystytinoms teritorijoms šilumos tinklai avansu neprojektuojami ir neklojami;

6. Nekompleksiškai vystomi sodų bendrijų inžineriniai tinklai. Sodų bendrijose dujotiekio tinklų tiesimas yra komplikuotas, nors poreikių būtų;

7. Komunalinių atliekų deginimo įrenginiai buvo planuojami trijose aikštelėse privataus kapitalo iniciatyva: Kuro g. prie ŠEC-3 ir Sandėlių g. prie Liudvinavo. LR vyriausybės nutarimu darbai sustabdyti ir bus skelbiamas naujas konkursas.

8. Vystant statybas centralizuoto šilumos tiekimo zonoje nuo 2014m. nenumatyta lėšų naujų vartotojų pajungimui, tuo būdu neužtikrinamas Šilumos ūkio įstatymo įgyvendinimas, esant tokiai tendencijai būtina peržiūrėti Šilumos ūkio specialųjį planą.

Įgyvendinta apie 55 proc. BP Inžinerinės infrastruktūros temos sprendinių.

5. POVEIKIS APLINKAI, EKOLOGIJA

Miesto plėtra, ekonomikos augimas, pramonės, turizmo plėtra ir daugelis kitų faktorių be teigiamų pasekmių, sukelia nemažai aplinkosauginių problemų. Nemaža dalis aplinkos kokybės klausimų yra susiję su transporto organizavimu, miesto ūkio priežiūros, energetikos politikos, vandentvarkos ir kitų sričių problematika ir turi būti sprendžiama kompleksiškai.

BP sprendiniuose aplinkosauginiu požiūriu prioritetai numatyti triukšmui, aplinkos oro kokybei, vandeniui, tiek požeminiam, geriamam, tiek paviršiniam, gruntui, biologinei įvairovei. Aplinkos sektorių atžvilgiu vykdomos BP sprendiniuose numatytos priemonės ir planai. Aplinkos kokybės stebėseną (požeminiam, geriamam vandeniui, gruntui, biologinei įvairovei) vykdoma įgyvendinant Vilniaus miesto savivaldybės tarybos priimtus sprendimus dėl aplinkos stebėsenos (monitoringo) ir jos informacinės sistemos: 2007-04-28 Nr. 1-1618, 2010-10-20 Nr. 1-1766, 2013-11-20 Nr. 1-1551.

2007 – 2013 m. laikotarpyje buvo atliekami tyrimai, rengiami ir tvirtinami dokumentai, programos, rengiami ir įgyvendinami techniniai projektai, vykdomi tvarkymo darbai, atliekama stebėseną.

Teigiamos tendencijos:

1. Parengtos ir įgyvendinamos aplinkosauginės programos: aplinkos oro taršos mažinimo, triukšmo prevencijos ir mažinimo, aplinkos monitoringo ir kt.;
2. Tiesiami aplinkkeliai, nukreipiant autotransportą nuo gyvenamųjų rajonų, centro (juose mažėja oro tarša, triukšmas);
3. Nustatytos ir Vilniaus miesto tarybos sprendimu patvirtintos triukšmo prevencinės, tyliosios zonos;
4. Centralizuotai tiekiamo vandens kokybė yra gera ir realizuojami vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planai;
5. Mažėja nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimas į aplinką;
6. Atlikti papildomi paviršinio vandens, grunto tyrimai;
7. Parengti išvalymo (paviršinio vandens objektų, grunto) projektai;
8. Pradėta biologinės įvairovės, buveinių stebėseną.

Neigiamos tendencijos:

1. Dėl teisinių spragų nėra galimybės surinkti tikslios informacijos apie aplinkos teršėjus;
2. Nepaisant oro kokybės valdymo programų įgyvendinimo, auga benzo(a)pireno, smulkiųjų kietųjų dalelių koncentracijos aplinkos ore;
3. Triukšmo prevencinių priemonių įgyvendinimas vyksta tik naujai statomuose ar rekonstruojamuose objektuose, o neretai DP sprendiniai dėl akustinių sienučių ne visada įgyvendinami;
4. Dėl lėšų trūkumo didelė dalis parengtų techninių ir kitų projektų lieka neįgyvendinti;
5. Ne visada užtikrinamas aplinkos monitoringo tęstinumas (2013 m.);
6. Dėl lėšų trūkumo mažinama monitoringo postų, tyrimų dažnumas;
7. Uždarytų sąvartynų būklė, nors ir stabilizuojasi, išlieka prasta;
8. Nėra parengti biologinės įvairovės apsaugos reglamentai, naujų objektų statyba vyksta biologinei įvairovei svarbiose buveinėse;
9. Atsietų nuo miesto inžinerinės infrastruktūros vietinių vandens gavybos (požeminio vandens gręžiniai) ir vietinių nuotekų tvarkymo (kaupimo, valymo, išvežimo) infrastruktūros planavimo bei stebėsenos stoka. Nesisteminis šios infrastruktūros objektų inventorizavimas, kiekių apskaita, administravimas, kontrolė, reglamentavimas;
10. Lietaus nuotekų modernaus tvarkymo sprendinių alternatyvų bei tvarios ir ekonomiškai pagrįstos infrastruktūros plėtros stoka;

11. Nedetaliai apibrėžti Vandenių teritorijos (funkcinės zonos) vyraujantys požymiai ir apsaugos reglamentai;

12. Neapibrėžtas miesto teritorijoje esančių naudingųjų gamtinių išteklių potencialas bei jų saugaus aplinkai naudojimo planavimas.

Įgyvendinta apie 60 proc. šios BP temos sprendinių.

6. PLĖTROS PRIORITETŲ REALIZAVIMAS

Teigiamos tendencijos:

1. Sėkmingai realizuojami numatyti susisiekimo sistemos elementai naudojant ES paramą;
2. Sėkmingai vyksta numatytų inžinerinio aprūpinimo, ypač vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo, tinklų plėtra;
3. Pakankamai sėkmingai įgyvendinami BP sprendiniuose įvardinti prioritetiniai projektai.

Neigiamos tendencijos:

1. Nepavyksta sutelkti plėtros BP sprendiniuose numatytose prioritetinėse zonose;
2. Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros objektai statomi tik tobulinant esamą miesto struktūrą, bet ne pasiruošiant naujų teritorijų įsisavinimui;
3. Nuo privačių investicijų atsilieka infrastruktūros (socialinės, susisiekimo, inžinerinės) įgyvendinimas;
4. Trūksta lėšų žemės paėmimų visuomenės poreikiams realizavimui.

Įgyvendinta apie 30 proc. šios BP temos sprendinių.

Esant viešųjų lėšų trūkumui, būtina labiau koncentruotis BP sprendiniuose numatytų prioritetinių plėtros krypčių įgyvendinimui – vidinių, jau užstatytų teritorijų efektyvesniam panaudojimui ir trims naujai vystomoms Vakarų, Šiaurės vakarų ir Rytų kryptims.

7. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS

7.1. BP sprendinių įgyvendinimui reikalingų TP dokumentų rengimas

Teigiamos tendencijos:

1. Toliau tikslinamas teisinis plėtros reglamentavimas, įvertinat naują Teritorijų planavimo įstatymą;
2. Rengiami didesnės apimties TPD, koncepcijos, studijos.

Neigiamos tendencijos:

1. Teritorijų planavimas dažnai išlieka spekuliacinis, o ne plėtros valdymo instrumentas;
2. Atskirais atvejais rengiant detaliuosius planus jų negalima užbaigti dėl neparengtų, kaip yra nurodyta BP sprendiniuose, gamtinės migracijos koridorių įtakos zonose esančių slėnių apsaugos ir pakrančių naudojimo poilsiui teritorijų planavimo dokumentų;
3. Gamtinio karkaso nuostatų apribojimus pradėjus taikyti pagrindinei urbanizuotai miesto daliai, stabdomas BP sprendinių įgyvendinimas, ypač BP centrų funkcinėse zonose.

2007-2013 m. įgyvendinta apie 46 proc. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų sprendinių.

7.2. Pageidavimai keisti BP sprendinius

Apie 83 proc. pareiškėjų pageidauja keisti BP sprendinius norėdami padidinti savo turimos nuosavybės vertę, keičiant žemės paskirtį į gyvenamąją, komercinę ar pramoninę.

Pageidavimai leisti plėtrą (be kitų pavienių pageidavimų) yra keliose miesto savivaldybės zonose:

1. Miesto pietvakarinėje dalyje (Daniliškėse, Vokės upės slėnyje ir Gurelių k.);
2. Miesto vakarinėje dalyje (Kriaučiūnų, Platiniškių ir Zujūnų gretimybėse);
3. Miesto centrinėje dalyje (Šeškinės Ozo, „Šiaurinės“ gatvės aplinkoje ir Šnipiškėse dėl Kernavės g.);
4. Miesto pietinėje dalyje (lėktuvų kilimo-tūpimo tako perspektyvinėje triukšmo zonoje, Burbiškėse, Vaidotų gretimybėse).

Įvertinant visų BP monitoringo ataskaitoje išnagrinėtų temų išvadas, galima konstatuoti, kad:

1. Įvertinus pastarųjų metų miesto raidą, akivaizdu, kad kol kas nėra kompleksiškai įsisavintos ne tik prioritėtinės plėtros teritorijos, bet ir tos, kuriose buvo numatyta gyvenamoji statyba kartu su socialine ir inžinerine infrastruktūra. 2007-2013 m. įgyvendinta tik apie 43 proc.

BP sprendinių. Todėl nėra būtinybės inicijuoti BP sprendinių keitimą ir koreguoti gyvenamųjų teritorijų išdėstymą Vilniaus mieste;

2. Dalis pageidavimų (Vokės upės slėnio, Kriaučiūnų, Platiniškių aplinkoje) patenka į Vokės upės slėnio SP ir Verbų etnokultūros kraštovaizdžio draustinio SP ribas;

3. Pageidavimai keisti žemės paskirtį lėktuvų kilimo-tūpimo tako perspektyvinėje triukšmo zonoje neturi pagrindo, kol atsakingos valstybinės institucijos nėra oficialiai pasisakiusios dėl šio tako realizavimo ateityje;

4. Kiti pavieniai pageidavimai gali būti sprendžiami BP pažymėtų nagrinėjamų rajonų kito lygmens teritorijų planavimo dokumentuose.

BP pažymėtose neurbanizuojamose teritorijose (Želdynų bei Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose) dažnai pageidaujama keisti žemės paskirtį sklypuose, gražintuose už nuosavybės teise turėtą žemę, arba leisti padalinti esamas namų valdas. Šią problemą reikalinga spręsti kiekvienu konkrečiu atveju nagrinėjant BP pažymėto „nagrinėjamo rajono“ kontekstą.

Nėra būtinybės inicijuoti BP sprendinių keitimą dėl urbanizuojamų teritorijų išdėstymo.

8. ATASKAITOS PAGRINDINĖS IŠVADOS

8.1. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) pagrindinės išvados

8.1.1. Stebėsenos metu nenustatyta esminių nukrypimų realizuojant BP sprendinius.

8.1.2. BP sprendiniuose numatytas pakankamas plėtros teritorijų potencialas, o nustatytas teisinis reguliavimas užtikrina miesto plėtros reguliavimo strateginiam dokumentui keliamus reikalavimus ir nėra poreikio inicijuoti jo keitimo procedūrą.

8.1.3. Fizinį ir juridinių asmenų pateikti pasiūlymai keisti BP sprendinius dažniausiai siekia numatyti gyvenamąją paskirtį inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros požiūriu neišvystytose teritorijose ar miesto želdynų teritorijose. Kompleksiškai neįsisavinus prioritetinės plėtros teritorijų su žymiai geriau išvystyta infrastruktūra, naujų plėtros teritorijų įteisinimas reikštų dar didesnę plėtros sklaidą, iššaukiančią dar didesnę ir taip nepakankamų viešųjų investicijų į infrastruktūrą poreikį, miesto želdynų sistemos fragmentaciją. **Todėl bendrojo plano sprendinių keitimo inicijavimas nereikalingas.**

8.1.4. Planuojami bendrojo plano sprendinių koregavimai pateikti 8.5. skyriuje.

8.2. Reikalavimai tolimesniam BP sprendinių įgyvendinimui

8.2.1. Remti tik tuos miesto vystymo projektus, kurie skatina efektyviau naudoti esamus socialinės, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros resursus:

8.2.1.1. Sukoncentruoti planavimo dokumentų, koncepcijų, projektinių siūlymų rengimą į miesto užstatytų teritorijų atnaujinimo, renovacijos, konversijos uždavinius, reglamentavimo šiose zonose tikslinimą (Naujamiestis, Šnipiškės, Žemieji Paneriai, Kareivių g. aplinka, sovietinės statybos miegamieji rajonai);

8.2.1.2. Ekonominėmis priemonėmis remti neefektyviai naudojamų teritorijų konversiją, efektyviau naudoti esamą infrastruktūrą;

8.2.1.3. Siekti įvesti taršos, resursų mokesčius teritorijose, neturinčiose centralizuotos infrastruktūros.

8.2.2. Urbanistinėmis priemonėmis kurti efektyvesnę miesto struktūrą, subalansuojant darbo, gyvenamųjų vietų ir socialinių paslaugų objektų išdėstymą, mažinti bendrą kelionių ir transporto priemonių poreikį.

8.2.3. Toliau rengti ir viešinti kompleksinės miesto stambiaplokščių rajonų renovacijos projektinius pasiūlymus (tęsiant pradėtus darbus Žirmūnuose ir kituose rajonuose).

8.2.4. Rekomenduojama peržiūrėti BP temos Didžiųjų prekybos centrų statyba sprendinius įvertinant realius pasikeitimus įgyvendinant Vilniaus miesto prekybos centrų plėtros schemą 2004-2013 metais.

8.2.5. Pagal BP sprendiniuose nurodytus prioritetus tęsti susisiekimo sistemos bei inžinerinės infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą.

8.2.6. Rekomenduojama parengiant projektinius pasiūlymus peržiūrėti C2 kategorijos Kernavės gatvės trasos ir aplinkinių teritorijų atkarpą tarp Žalgirio ir esamos Kernavės gatvės nuo Ozo gatvės pusės, atsižvelgiant į gyventojų pasiūlymus ir tai, kad trasa kerta esamą mažaaukštę gyvenamąją zoną ir jos realizavimas ekonomiškai būtų nepagrįstas. Siūloma šią gatvės trasą pakeisti į Linkmenų gatvę sujungiant ją su Kernavės gatve per esamą garažų teritoriją ir pakeičiant Linkmenų gatvės šios atkarpos kategoriją iš D1 į C2 kategoriją.

8.2.7. Atkreipti dėmesį į Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje vykstančius ir planuojamus urbanizacijos procesus, kuriuose daugelyje vietų neatsižvelgiama į Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų temos Susisiekimo sistema sprendinius užtikrinant magistralinių gatvių tęstinumą priemiestinėje zonoje. Rekomenduojama peržiūrėti BP sprendinius teritorijose, besiribojančiose su kaimyninėmis savivaldybėmis, ir padaryti reikiamus pakeitimus, kurie atitiktų realias plėtros sąlygas.

8.2.8. Užtikrinti periodišką aplinkos monitoringo tęstinumą rengiant ir įgyvendinant aplinkosaugines programas.

8.3. Nuostatos siekiant, kad derinančioms institucijoms skirtingai traktuojant BP sprendinius, nebūtų dirbtinai trukdoma darni miesto plėtra bei viešos ir privačioms investicijos

8.3.1. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 14 straipsnio 2 punktu (įsigaliojo nuo 2014-01-01) Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 m. galioja neterminuotai.

8.3.2. Kadangi Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų rengimo ir tvirtinimo metu Gamtinio karkaso nuostatai (LR Aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymas Nr. D1-22) negaliojo, šių nuostatų reikalavimai netaikomi BP Grafinės dalies brėžinyje Nr. 5.3 „Miesto ir apylinkių gamtinio karkaso schema“ pažymėtoms teritorijoms. Kitose planavimo ar projektavimo stadijose nustatant užstatymo reglamentus būtina vadovautis patvirtinto Bendrojo plano pagrindinio brėžinio reglamentų lentele.

8.4. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 22 straipsnio 2 punktu (įsigaliojo nuo 2014-01-01) Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 m. sudedamąja dalimi pripažįstami šie Savivaldybės patvirtinti specialieji planai, o jų sprendiniai, nustatantys sklypų ribas ir sklypų ar objektų koordinatas, gali būti tikslinami kitose planavimo ar projektavimo stadijose:

8.4.1. Ribiškių rekreacinės zonos tvarkymo schema (specialusis planas); patvirtintas 2002-02-06 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 490; TP registro nr. 937;

8.4.2. Vilniaus miesto išorinės vaizdinės reklamos specialusis planas (be ribų); patvirtintas 2003-02-05 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 786; TP registro nr. 1170;

8.4.3. Vilniaus senamiesčio – kultūros paminklo – apsaugos specialusis planas; patvirtintas 2003-01-22 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 764; TP registro nr. 1225;

8.4.4. Sklypo Konstitucijos pr. 20 aukštybinių pastatų išdėstymo specialusis planas; patvirtintas 2006-12-20 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-1480; TP registro nr. 1846;

8.4.5. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo specialusis planas (schema); patvirtintas 2008-04-23 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-449; TP registro nr. 2181;

8.4.6. Pagirių gyvenamųjų namų kvartalų specialusis planas; patvirtintas 2008-11-12 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-687; TP registro nr. 2248;

8.4.7. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos dalies – Šnipiškių – nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas; patvirtintas 2009-06-17 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-1083; TP registro nr. 2454;

8.4.8. Aukštybinių pastatų išdėstymo Vilniaus mieste tarp Geležinio Vilko g., Laisvės pr. ir Neries upės specialusis planas; patvirtintas 2010-06-09 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-1605; TP registro nr. 2627;

8.4.9. Vilniaus Verbų etnokultūros kraštovaizdžio draustinio specialusis planas; patvirtintas 2011-02-18 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-2008; TP registro nr. 2718;

8.4.10. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas; patvirtintas 2011-07-13 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-124; TP registro nr. 2808;

8.4.11. Naujų transporto rūšių diegimo Vilniaus mieste specialusis planas; patvirtintas 2012-12-19 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-961; TP registro nr. 3369;

8.4.12. Energijos rūšies naudojimo šildymui specialiojo plano keitimas; patvirtintas 2013-05-08 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu nr. 1-1200; TP registro nr. 3510.

8.5. Siūlomi Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų (BP) koregavimai

8.5.1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimu nr. 110 „Dėl pripažinimo valstybei svarbiais ekonominiais projektais“ ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011-06-28 sprendimu nr. 1-117 „Dėl sklypo Eišiškių pl. 100 ir greta esančios teritorijos (Vilniaus viešojo logistikos parko) detaliojo plano patvirtinimo“, minėto Vilniaus viešojo logistikos parko detaliojo plano teritorijoje koreguojama Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų pagrindinio brėžinio reglamentų lentelė 4 stulpelyje „Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys bei naudojimo būdai“ Kitos paskirties teritorijas papildant šiais

naudojimo būdais: Pramonės ir sandėliavimo teritorijos bei Komercinės paskirties objektų teritorijos.

8.5.2. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-24 nutarimu nr. 1262 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Saulėtekis“ plėtros programos patvirtinimo“ ir 2011-04-20 nutarimu nr. 464 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-24 nutarimo nr. 1262 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Saulėtekis“ plėtros programos patvirtinimo“ pakeitimo“ koreguojama Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų pagrindinio brėžinio reglamentų lentelė 4 stulpelyje „Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys bei naudojimo būdai“ Kitos paskirties teritorijas papildant šiais naudojimo būdais: Pramonės ir sandėliavimo teritorijos ir Komercinės paskirties objektų teritorijos, kurie galiotų planuojamos Vismaliukų investicinės inovacinės zonos žemės sklype adresu Vismaliukų g. 34 (kad. Nr. 0101/0007:5885).

8.5.3. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės Strateginio komiteto 2013-11-22 posėdžio Nr. 13 sprendimu statyti Daugiafunkcinį sveikatinimo, švietimo ir užimtumo kompleksą Šeškinėje, Ozo g., panaudojant 2014-2020 metų Europos Sąjungos finansinės perspektyvos lėšas, bei Vilniaus miesto savivaldybės Tarybos 2009-09-09 sprendimu Nr. 1-1193 „Dėl Teritorijos tarp Neries upės, Rinktinės, Šeimyniškių ir Raitininkų g. (T-2 ir T-3 sprendiniai) detaliojo plano patvirtinimo“ (šiuo detaliojame plane nacionalinis stadionas neplanuojamas), koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų specialioji tema „4.5 Socialinė aplinka ir kultūra“ dalyje „4.5.4 Sporto objektai“ ir brėžinys „7.2 Sostinės ir kultūros infrastruktūra“ atsisakant suplanuoto prioritetinio sporto ir pramogų objekto Nacionalinis „Žalgirio“ futbolo stadionas su daugiafunkciniu kultūros ir pramogų centru Rinktinės gatvėje.

8.5.4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 2013, Nr. 76-3824 (2013-07-16)) 5 ir 21 straipsniais bei siekiant paspartinti teritorijų planavimo eigą bei sutaupyti Savivaldybės biudžeto lėšas, koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų specialioji tema „4.3 Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema“ dalyje „4.3.1 Gamtinio karkaso apsaugos reglamentai“ ir brėžinys „5.2 Gamtinio karkaso ir želdynų reglamentai probleminėse teritorijose (1 ir 2 dalys)“ netaikant reikalavimų pirmiausia parengti specialiuosius tvarkymo planus Gamtinio karkaso ir urbanizuotų teritorijų sąveikos zonoms ar zonų apsaugos ir pakrančių pritaikymo poilsiui specialiuosius planus Gamtinės migracijos koridorių įtakos zonoms (miesto teritorijoje), o šioms zonoms BP numatytas tvarkymo priemonės pagrįsti rengiamų kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų apimtyje.

8.5.5. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo (Teisės aktų registras, 2014-07-24, Nr. 2014-10479) 4 ir 5 straipsniais, koreguojamos Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų temos: „3. Miesto vidinė struktūra“ ir „4.1 Gyvenamosios teritorijos“ bei pagrindinio brėžinio reglamentų lentelės 4 stulpelis atsisakant Bendrojo plano nuostatos dėl Teritorijose visuomenės poreikiams, specializuotose ir kompleksų teritorijose galimybės plėtoti tik socialinį būstą, bei Teritorijose visuomenės poreikiams, specializuotose ir kompleksų teritorijose numatant ir gyvenamųjų teritorijų plėtros galimybę.

8.5.6. Vadovaujantis techninėmis ir eismo organizavimo realiomis galimybėmis įgyvendinti BP specialiosios temos Susisiekimo sistema sprendinius, koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų specialioji tema „4.8 Susisiekimo sistema“ dalyje „4.8.2 Miesto vidaus susisiekimo sistema“ ir brėžinys „9.2 Susisiekimo tinklo kategorijos“ pakeičiant Konstitucijos pr. ir Šeimyniškių g. kategoriją iš B1 į C1. Pagrindiniai pakeitimų argumentai: minėtose gatvėse bus panaikintas krovinio transporto ir tranzitinio transporto eismas; gatvių trasos orientuojamos į viešojo transporto prioritetinį eismą, išskiriant A juostas; užstatytoje gatvės teritorijoje nėra galimybių išlaikyti STR 2.06.01:1999 techninius reikalavimus.

8.5.7. Vadovaujantis techninėmis ir paminklosauginių reikalavimų realiomis galimybėmis, koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų specialioji tema „4.8 Susisiekimo sistema“ dalyje „4.8.2 Miesto vidaus susisiekimo sistema“ ir brėžinys „9.2 Susisiekimo tinklo kategorijos“ pakeičiant Sukilėlių gatvės kategoriją iš B1 į B2, nes esant siaurai važiuojamai daliai (6,0 m) tarp atskirų Rasų kapinių teritorijų nėra techninių galimybių išlaikyti STR 2.06.01:1999 techninius reikalavimus.

8.5.8. Vadovaujantis techninėmis ir eismo reguliavimo reikalavimų realiomis galimybėmis, koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų specialioji tema „4.8 Susisiekimo sistema“ bei brėžiniai „9.1 Susisiekimo tinklo plėtra 2015 m.“ ir „9.2 Susisiekimo tinklo kategorijos“ papildant viaduko statyba virš T. Narbuto gatvės, sujungiant Č. Sukiharos ir I. Šimulionio gatves transportine jungtimi.

8.5.9. Vadovaujantis STR 2.06.01:1999 techniniais reikalavimais, koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų specialioji tema „4.8 Susisiekimo sistema“ ir brėžinys „9.1 Susisiekimo tinklo plėtra 2015 m.“ papildant požeminės perėjos statyba po Laisvės pr. ties Karoliniškių poliklinika. Pagrindiniai pakeitimų argumentai: minėtoje vietoje yra šviesoforinė pėsčiųjų perėja, kuri stabdo pagrindinį srautą Laisvės pr.; prospekto trasa orientuojama į viešojo transporto prioritetinį eismą, išskiriant A juostas.

8.5.10. Vadovaujantis STR 2.06.01:1999 techniniais reikalavimais, koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų specialioji tema „4.8 Susisiekimo sistema“ bei brėžiniai „9.1 Susisiekimo tinklo plėtra 2015 m.“ ir „9.2 Susisiekimo tinklo kategorijos“ papildant dviejų lygių sankryžos statyba Nemenčinės pl. ir O. Milašiaus g. sankryžoje. Pagrindiniai pakeitimų argumentai: minėtoje vietoje yra A2 ir C1 gatvių jungtis, iš gyvenamųjų rajonų pėstieji turi kirsti aukštos kategorijos gatves viename lygyje, ateityje rekonstruosis Nemenčinės plentas, transporto važiavimo greičiai tik didės.

8.5.11. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1094) 6 straipsniu, koreguojami Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų tema „3. Miesto vidinė struktūra“ ir pagrindinio brėžinio reglamentų lentelė 4 stulpelyje „Galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys bei naudojimo būdai“ Verslo, gamybos ir pramonės teritorijas bei Žemės ūkio ir kitas neužstatomas teritorijas papildant galimu būdu „Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos“.